

Startside>Lovgivning og retspraksis>National lovgivning

National lovgivning

Slovakiet

Denne side indeholder oplysninger om retssystemet i Slovakiet.

Der findes oplysninger om den slovakiske retsorden på webstedet for det [europæiske retlige netværk: retsorden for civilret](#).

Retskilder

Lovgivningsmæssige instrumenter – beskrivelse

Betegnelsen "retskilder" bruges i tre betydninger:

retskilder i materiel forstand – materielle retskilder

retskilder i epistemologisk forstand – kilder til retlig viden

retskilder i formel forstand – formelle retskilder

På grundlag af, hvordan retsregler opstod og den bindende form, de kommer til udtryk i, sonderer man traditionelt mellem følgende retskilder: Retskilderne falder inden for følgende kategorier:

sædvane

præcedens (retspraksis)

lovgivning

normative kontrakter

almindelige retsprincipper:

forholdets natur

Afhandlinger, retslitteraturen og juridiske responsa

internationale trakter, når disse er behørigt inkorporeret i Den Slovakiske Republiks retsorden.

Retskildernes hierarki

Et af grundprincipperne i den slovakiske retsorden er regelhierarkiet. Det er afgørende at forstå dette principps rette plads i den lovgivningsmæssige praksis og lovgennemførelsen. Regelhierarkiet er imidlertid ikke udelukkende et spørgsmål om en ligefrem logisk forrang eller underordning. Hierarkiet vedrører hele spørgsmålet om **legitim beføjelse** og omfatter også det kategoriske krav om, at en lov kun kan indføres af en instans, der har beføjelser ved lov til at gøre dette – inden for lovens rammer og dens lovgivningsmæssige beføjelser.

Lovgivning klassificeres i henhold til den såkaldte "retskraft". **Retskraft** betegner retsreglernes egenskaber, hvilket betyder, at en lov er underordnet en anden (dvs. en lov med større retskraft), eller når en retsregel er afledt af en lov med større retskraft. I en situation, der er kendetegnet af retsregler med forskellig retskraft, kan en svagere regel ikke stride mod en stærkere, og den stærkere regel kan have forrang over den svagere.

Lovgivning kan inddeles hierarkisk med hensyn til retskraft som følger:

Primær lovgivning (love)

forfatningslove (altid primære)

love (primære eller afledt af forfatningslove).

Sekundær lovgivning (også benævnt underordnet lovgivning)

statslige bekendtgørelser – altid sekundære

retsregler udstedt af centralstatsadministrationen – altid sekundære

retsregler udstedt af selvstyrende regionale eller lokale organer (myndigheder)

retsregler, der undtagelsesvis udstedes af andre myndigheder end statslige instanser – altid sekundære.

Når en lov i lovgivningssystemet har forrang, betyder det, at alle andre retsregler skal hidrøre fra den pågældende lov, være forenelige med den og ikke være i modstrid med den. Dette betyder i praksis, at hvis en retsregel på et lavere niveau i hierarkiet strider imod en regel højere oppe i hierarkiet, er det sidstnævnte, der skal efterfølges.

Institutionelle rammer

Institutioner med ansvar for at vedtage retsregler

Nedenstående instanser og myndigheder har beføjelser til at vedtage lovgivning (lovgivende instanser):

Den Slovakiske Republiks nationalråd – forfatningen, forfatningslove, love, internationale traktater, der rangerer højere end love, internationale traktater med samme retskraft som en lov

Den Slovakiske Republiks regering – statslige bekendtgørelser

ministerier og andre organer i centraladministrationen – forskellige generelle retsforskrifter

kommunale myndigheder og byforsamlinger – alment gældende bestemmelser

kommunale myndigheder og bymyndigheder og lokale instanser i statsadministrationen – alment gældende bekendtgørelser.

Lovgivningsvedtagelsesprocessen

Stadier i lovgivningsprocessen:

fremsættelse af et lovforslag – lovgivningsinitiativ

debat om lovforslaget

afstemning (afgørelse om lovforslaget)

underskrivelse af det vedtagne lovforslag

Bekendtgørelse (offentliggørelse) af lovgivning

Beslutningsprocedurer

Lovgivningsproces

Fremsættelse af et lovforslag – lovgivningsinitiativ

I henhold til artikel 87, stk. 1, i lov nr. 460/1992 (Den Slovakiske Republiks forfatning) kan lovforslag fremsættes af følgende:

udvalg under Den Slovakiske Republiks nationalråd
medlemmer af Den Slovakiske Republiks nationalråd (også benævnt parlamentsmedlemmer)
Den Slovakiske Republiks regering.
Fremsatte lovforslag fremlægges opdelt i sektioner sammen med en begrundelse

Drøftelse af lovforslaget

I henhold til forretningsordenen for Den Slovakiske Republiks nationalråd (lov nr. 350/1996) skal lovforslag behandles tre gange:

Førstebehandlingen omfatter en generel debat om substansen eller det, der betegnes som "**filosofien**" bag lovforslaget. På dette stadium kan der ikke foreslås ændringsforslag eller tilføjelser.

Ved andenbehandlingen behandles lovforslaget af det eller de udvalg under nationalrådet, som har fået det tildelt. Alle lovforslag skal også til behandling i forfatningsudvalget, især for at sikre at de er **forenelige med den slovakiske forfatning**, forfatningslovene, de internationale traktater, der er bindende for Den Slovakiske Republik samt EU-lovgivningen og -retten. Herefter kan der foreslås **ændringsforslag og forslag til tilføjelser**, og der stemmes om disse, når behandlingen i udvalget er afsluttet. Derfor skal de forskellige synspunkter samles, inden lovforslaget forelægges til drøftelse i Den Slovakiske Republiks nationalråd. Lovforslaget sendes til Den Slovakiske Republiks nationalråd, når **koordinationsudvalget har vedtaget udvalgenes fælles betænkning ved en særlig beslutning**. Denne betænkning fungerer som grundlag for nationalrådets forhandling og afstemning om lovforslaget ved andenbehandlingen.

Tredjebehandlingen er begrænset til de bestemmelser i lovforslaget, hvortil der blev vedtaget ændringer eller tilføjelser ved andenbehandlingen. Ved tredjebehandlingen kan parlamentets medlemmer kun fremsætte ændringer til lovtekniske fejl samt grammatiske fejl og stavfejl. Forslag til ændringer og tilføjelser, der har til formål at rette op på alle andre typer af fejl, skal fremsættes af mindst 30 medlemmer af det slovakiske nationalråd. Når disse er blevet behandlet, sendes hele lovforslaget til afstemning under ét.

Afstemning (beslutning om lovforslaget)

Loven kan kun vedtages, hvis **mindst halvdelen af de tilstedeværende medlemmer stemmer for den**.

Forfatningen kan kun ændres og enkeltartikler kun ophæves, hvis det vedtages med kvalificeret flertal, hvilket vil sige tre femtedele af medlemmerne af Den Slovakiske Republiks nationalråd (3/5 af 150).

Nationalrådet er beslutningsdygtigt, hvis mindst halvdelen af medlemmerne er til stede.

Underskrivelse af det vedtagne lovforslag

Det vedtagne lovforslag underskrives af:

Den Slovakiske Republiks præsident

formanden for Den Slovakiske Republiks nationalråd

Den Slovakiske Republiks premierminister.

Dette trin i proceduren indebærer en kontrol af indholdet, den proceduremæssige korrekthed og det vedtagne lovforslags endelige form. Disse indehavere af de højeste embeder i henhold til forfatningen bekræfter lovens indhold ved deres underskrift.

Præsidenten har ret til at nedlægge et "opsættende veto" og nægte at underskrive et vedtaget lovforslag, hvis han finder indholdet fejlbehæftet. I denne situation skal præsidenten sende det vedtagne lovforslag til fornyet behandling i nationalrådet sammen med sine bemærkninger.

Det returnerede lovforslag gennemgår derefter en anden- og tredjebehandling. På dette tidspunkt kan det slovakiske nationalråd tage hensyn til præsidentens bemærkninger, men dette er ikke obligatorisk. Nationalrådet kan tilsidesætte det "opsættende veto" ved en ny afstemning, og i så tilfælde skal loven bekendtgøres, selv uden præsidentens underskrift.

Bekendtgørelse (offentliggørelse) af lovgivning

Bekendtgørelsen er det sidste stadium i lovgivningsprocessen. Lovgivning, der gælder hele nationen, offentliggøres formelt i Den Slovakiske Republiks lovsamling (Zbierka zákonov). Det er det slovakiske justitsministerium, der står for offentliggørelsen. Lovtidende er en del af Slovakiets statstidende.

Lovtidende findes både i en elektronisk og i en trykt udgave. Begge udgaver har samme retsvirkninger, og indholdet er identisk. Der er gratis adgang til den elektroniske udgave via Slov-Lex-portalens.

Virkning/ikrafttrædelse

Retsforskrifterne får virkning fra den dag de offentliggøres i lovtidende.

De træder i kraft på femtendedagen efter deres offentliggørelse, medmindre der i selve retsakten er fastsat en senere dato herfor.

Øvrige forskrifter får bindende virkning fra den dag, hvor de offentliggøres i lovtidende.

Midler til løsning af mulige konflikter mellem de forskellige retskilder

Lovgivning med mindre retskraft må ikke være i strid med lovgivning med større retskraft.

Lovgivning kan kun ændres eller ophæves ved lovgivning med den samme eller større retskraft.

I praksis er reglen for løsning af konflikter mellem lovgivning, der har den samme retskraft, at et en nyere lov ophæver eller ændrer en ældre lov, eller at en specifik regel ophæver eller ændrer en almen regel.

Den Slovakiske Republiks forfatningsdomstol gennemgår og afsiger dom om, hvorvidt:

love er i overensstemmelse med forfatningen

statslige bekendtgørelser og alment gældende retsregler udstedt af ministerier og andre instanser i centralstatsadministrationen er i overensstemmelse med forfatningen, forfatningslove og love

alment gældende bestemmelser udstedt af selvstyrende enheders administrative instanser er i overensstemmelse med forfatningen og love

alment gældende retsregler udstedt af lokale instanser i statsadministrationen er i overensstemmelse med forfatningen og anden alment gældende lovgivning

alment gældende lovgivning er i overensstemmelse med internationale traktater, der er bekendtgjort som foreskrevet i lovgivning om bekendtgørelse.

Hvis forfatningsdomstolen fastslår, at forskellige love er i strid med hinanden, ophører disse love - eller dele af dem eller bestemmelser i dem - med at være gældende. Hvis de instanser, der udarbejdede en sådan lov, ikke bringer den i overensstemmelse med den gældende lovgivning, som har større retskraft, inden for den frist, der følger af afgørelsen, kendes loven - eller dele af den eller bestemmelser i den - ugyldig.

Juridiske databaser

Det slovakiske justitsministeriums Slov-Lex-database

Justitsministeriets "**elektroniske lovsamling (SLOV-Lex)**" hviler på to sammenkoblede informationssystemer:

eZbierka– informationssystem til brug for borgernes opslag i de bindende konsoliderede udgaver af retsreglerne og andre retsforskrifter

eLegislativa– informationssystem til brug for beherskelse af alle trin af lovgivningsproceduren, idet der er adgang til avancerede redigeringsredskaber for dem, der udarbejder lovtekster.

Fordele for målgruppene

Henset til det grundlæggende retsprincip, hvorefter enhver har pligt til at kende loven og have kendskab til sine rettigheder og forpligtelser - hvilket i praksis i stigende grad er vanskeligt som følge af de gældende retsforskrifters stigende mængde og øgede kompleksitet - bidrager Slov-Lex-projektet til at sikre overholdelsen af dette princip, idet alle får effektiv adgang til de gældende regler:

borgere – navnlig takket være eZbierka-delen indebærer projektet en gratis og forbedret adgang til såvel udformningen som indholdet af den gældende lovgivning, og informationsniveauet i relation til nye forskrifter hæves

retsvæsenets aktører – de har permanent adgang til de gældende retsforskrifter, og de har mulighed for at få underretning, når der indføres nye regler i Slovakiet eller i Den Europæiske Union, det være sig generelt eller på det område, de er specialiseret i

erhvervsdrivende – de har ligeledes gratis og permanent adgang til de gældende retsforskrifter, og de har mulighed for at få underretning, når der indføres nye regler i Slovakiet eller i Den Europæiske Union, det være sig generelt eller på det område, hvor de driver virksomhed. Et bedre lovgivningsmiljø gør det muligt at skabe bedre betingelser for de erhvervsdrivende og medfører en lettelse af virksomhedernes administrative byrder

lokale myndigheder – de har gratis og permanent adgang til de relevante retskilder og deres administrative byrder lettes derved, idet den byrdefulde og omkostningskrævende opgave, der består i at sikre adgang til lovsamlingen i åbningstiden samtidig med modtagelsen af nye retsforskrifter i papirform og disses arkivering, afløses af en forpligtelse til blot at sikre en adgang til lovsamlingen i åbningstiden

centrale forvaltningsorganer – projektet sikrer dem gratis og permanent adgang til de relevante retskilder og medfører en nedsættelse af deres administrative byrder og dermed af de omkostninger, der er forbundet med lovgivningsproceduren, samt mulighed for i højere grad at kunne udfylde deres rolle i forbindelse med udarbejdelse af nye retsforskrifter og implementering af de EU-retlige regler

domstolene – de har hurtig og permanent adgang til de gældende retsforskrifter og disses forarbejder og kan søge efter den på et hvilket som helst tidspunkt gældende retspraksis, hvilket gør det muligt at begrænse rutinearbejde og øge effektiviteten af dommernes og de øvrige ansattes arbejde

den lovgivende magts organer – de kan benytte sig af et effektivt redskab til at udarbejde retsnormer som led i lovgivningsproceduren, hvilket fritager dem for visse tidskrævende administrative opgaver og giver dem mulighed for i højere grad at koncentrere sig om indholdet af diverse lovforslag.

Relevante links

[Retsinformationsportalen Slov-Lex](#)

Sidste opdatering: 25/04/2022

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.